

Tietosuojaseloste, Sulava

1. Tutkimuksen nimi, luonne ja kesto

Tutkimuksen nimi: SULAVA) *Sosiaalihuollon laatu ja vaikuttavuus Pirkanmaalla, Kanta-Hämeessä ja Etelä-Pohjanmaalla, (2024–2025).*

☒ Kertatutkimus

☐ Seurantatutkimus

Tutkimuksen kesto aika: 1.1.2024-31.12.2025

Henkilötietojen käsittely aika: Hankeaika 1.1.2024-31.12.2025. Aineisto ja suostumuslomakkeet säilytetään Sosiaalialan osaamiskeskus Pikassoksen palvelimella SULAVA-tutkimusryhmän myöhempää tutkimuskäyttöä varten 10 vuoden ajan hankkeen päättymisen jälkeen. Aineiston käyttötarkoitus on tieteellinen tutkimus ja sen pohjalta tehdään esimerkiksi tieteellisiä artikkeleita, väitöskirjoja ja sosiaalityön opinnäytetöitä. [Päivitys 08112024] Aineiston käyttötarkoitus on tieteellinen tutkimus ja sen pohjalta tehdään tieteellisiä tutkimusartikkeleita ja sosiaalityön käytäntötutkimuksia. Aineistoa käytetään myös yliopiston sosiaalityön oppiaineen ja ammattikorkeakoulujen opinnäytetöissä. [Päivitys 08082025] Aineisto ja suostumuslomakkeet säilytetään Tutkimuksen informatiikkapalveluissa, Pirkanmaan hyvinvointialue: Lokero henkilörekistereiden tietojärjestelmässä (Tiede_R25713) hankkeen keston ajan.

2. Rekisterinpitäjä

☒ Tutkimus tehdään työsuhteessa Sosiaalialan osaamiskeskus Pikassokseen, jolloin rekisterinpitäjä on Pikassos (Kanta-Hämeen, Pirkanmaan ja Satakunnan sosiaalialan osaamiskeskus), Hämeenkatu 5 A 4. kerros 33100 Tampere
Y-tunnus: Pikassos Oy:n y-tunnus: 1749706-8

[Päivitys 07082025] Tutkimus tehdään alkaen (1.7.2025) työsuhteessa Pirkanmaan hyvinvointialueeseen, jolloin rekisterinpitäjä on Pirkanmaan hyvinvointialue, PL 272, 33101, Tampere.

3. Yhteyshenkilö tutkimusrekisteriä koskevissa asioissa

Toimitusjohtaja Tuula Tuominen, tuula.tuominen@pikassos.fi, 050 531 5439

[Päivitys 07082025] Vaikuttavuusylilääkäri Suvi Liimatainen, suvi.liimatainen@pirha.fi, 040 058 1871.

4. Tietosuojavastaavan yhteystiedot

Toimitusjohtaja Tuula Tuominen, tuula.tuominen@pikassos.fi, 050 531 5439

[Päivitys 07082025] Vaikuttavuusylilääkäri Suvi Liimatainen, suvi.liimatainen@pirha.fi, 040 058 1871.

5. Tutkimuksen vastuullinen johtaja tai siitä vastaava ryhmä

Dosentti, FT Anne Puuronen (anne.puuronen@pikassos.fi)

6. Tutkimuksen suorittajat

Anne Puuronen (vastuuvetäjä), [Kirsi Hokkila](#), Sanni Lindroos, Anna Pekkarinen, Tuula Tuominen ja [tuleva SONet BOTNIAn tutkija \(ilm. myöhemmin\)](#).

[Päivitys 08112024] Sanni Lindroos, Katrina Nyman, [Anna Pekkarinen](#), Mikko Taipale ja [Tuula Tuominen](#).

[Päivitys 07082025] Sanni Lindroos, Katrina Nyman, Mikko Taipale ja Arto Rautajoki

7. Tutkimusrekisterin tietosisältö

Nimitiedot, ääni ja video, perhesuhteet, työhistoria, etninen tausta ja sukupuoli. Ainoastaan nimitieto kysytään suoraan suostumuslomakkeessa. Muista asioista ei erikseen henkilökohtaisesti kysyä, mutta tiedot saattavat tulla esiin osallistujien itsensä kertomana. Etnisestä taustasta ja sukupuolesta tutkijat voivat myös visuaalisiin vihjeisiin perustuen olettaa jotain, mutta tietoja ei tallenneta tekstimuotoisiin aineistoihin eikä niitä hyödynnetä analyysissa. Ääni- ja videotiedostoihin näitä tietoja tallentuu, siksi ne säilytetään tekstiaineistoista erillään.

[Päivitys 08112024] Nimitiedot, kotiosoite, ääni- kuvatallenne ja perhesuhteet, työhistoria, etninen tausta ja sukupuoli.

[Päivitys 08112024] Ääni- ja kuvatiedostoihin näitä tietoja tallentuu, siksi ne säilytetään tekstiaineistoista erillään.

8. Henkilötietojen tietolähteet

Henkilötietoja saadaan suoraan tutkittavilta itseltään. Aineistoa kerätään pääasiassa seuraavilla tavoilla: asiakas-työntekijätapaamisten havainnointi, niiden nauhoittaminen ja muistiot, aikuisasiakkaiden haastattelut ja heidän parissaan työtä tekevien työntekijöiden haastattelut sekä aikuisasiakkaiden toimintakykymittareista kertyvä tieto asiakkaan itsensä ja hänen työntekijänsä raportoimana.

[Päivitys 08112024] Henkilötietoja saadaan Pirkanmaan, Kanta-Hämeen ja Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueilta ja suoraan tutkittavilta itseltään. Aineistoa kerätään seuraavilla tavoilla: 1) maapostitse kirjeillä ja/tai sähköpostilla ja/tai tekstiviesteillä sähköisesti lähetettävät kyselyt työntekijöille ja aikuisasiakkaille 2) aikuisasiakkaiden haastattelut ja heidän parissaan työtä tekevien työntekijöiden haastattelut 3) ikääntyneiden asiakas-työntekijätapaamisten havainnointi, niiden muistiot ja elämäntilannemittareista kertyvä tieto asiakkaan itsensä raportoimana.

9. Henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

Henkilötietoja käsittelyn tarkoitus on tieteellinen tutkimus.

SULAVA-hanke on osatutkimus *Vaikuttavuuden tietojohtaminen Sisä-Suomen YTA:lla - hankekokonaisuutta (2024–2025)*. Tutkimus kohdentuu sosiaalihuollon sosiaalityöhön ja sosiaaliohjaukseen työikäisten, lapsiperheiden ja ikääntyneiden palveluissa. Tutkimuksen tavoitteena on tuottaa tietoa siitä, miten sosiaalihuollon sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen laatu ja vaikuttavuus rakentuu jaetun asiantuntijuuden periaatteelle perustuvissa asiakasprosesseissa ja laatia niiden kautta kehittämissuosituksia vaikuttavien ja kustannustehokkaiden sosiaalipalvelujen edistämiseksi. Toiseksi tavoitteena tutkimuksessa on vahvistaa korkeakoulutettujen sosiaalihuollon ammattihenkilöiden tutkimuksellisia valmiuksia käytännön työssään ja näin osallistua sosiaalityön vaikuttavuuden tutkimuksen ja koulutuksen kehittämiseen tutkimukseen kuuluvilla hyvinvointialueilla. Tavoitteet täsmentyvät kuudeksi, toisiinsa kietoutuvaksi tutkimuskysymykseksi, joihin kerätyn aineiston avulla vastataan:

- 1) Millaiset mekanismit sosiaalityön vuorovaikutustilanteissa edistävät vaikuttavuutta asiakkaiden elämäntilanteissa?
- 2) Millainen tuen sisältö vahvistaa asiakkaan pärjäämistä?
- 3) Millainen vuorovaikutus edistää muutosten syntymistä asiakkaiden elämäntilanteissa?
- 4) Kuinka sosiaalihuollon sääntely ja normit vaikuttavat sosiaalityön laatuun ja vaikuttavuuteen paikallisesti Pirkanmaalla, Kanta-Hämeessä ja Sisä-Suomessa?
- 5) Kuinka lainsäädäntö, paikalliset tulkinnot, palvelujen myöntämisen kriteerit, soveltamisohjeet, vakiintuneet käytännöt, laatukäsikirjat ja esim. prosessikuvaukset vaikuttavat sosiaalityön laatuun?
- 6) Millaiset ammatilliseen työkuultuuriin liittyvät kontekstit edistävät laadukasta sosiaalityötä?

Aineistoja ei tallenneta henkilöiden nimillä tai sosiaaliturvatunnuksilla. Yksittäisiä henkilöitä ei voida tunnistaa tutkimuksen tuloksista. Aineistoja ei tulla yhdistelemään siten, että niiden pohjalta pystyttäisiin profiloimaan tarkasti yksittäisiä osallistujia tai heidän elämänsä tietoja.

10. Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste: EU:n yleinen tietosuoja-asetus, artikla 6 kohta 1 sekä tietosuoja laki 4 §:

☒ Tutkittavan suostumus

Miten suostumuksen voi peruuttaa:

☒ Rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattaminen

Säädökset:

☒ Yleistä etua koskeva tehtävä/rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttö

☒ tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastointi

☐ tutkimusaineistojen ja kulttuuriperintöaineistojen arkistointi

☐ Rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutettujen etujen toteuttaminen

Mikä oikeutettu etu on kyseessä:

☐ Muu, mikä:

[Päivitys 08112024] 10. Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste: EU:n yleinen tietosuoja-asetus, artikla 6 kohta 1 sekä tietosuoja laki 4 §:

☐ Tutkittavan suostumus

Miten suostumuksen voi peruuttaa:

☐ Rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattaminen

Säädökset:

☐ Yleistä etua koskeva tehtävä/rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttö

☒ tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastointi

☐ tutkimusaineistojen ja kulttuuriperintöaineistojen arkistointi

☐ Rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutettujen etujen toteuttaminen

Mikä oikeutettu etu on kyseessä:

☐ Muu, mikä:

11. Arkaluonteiset henkilötiedot

(erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvat tiedot ja rikostiedot)

☒ Tutkimuksessa ei käsitellä arkaluonteisia henkilötietoja

12. Jos kyseessä on yhteistyöhanke: Yhteistyöhankkeena tehtävän tutkimuksen osapuolet ja vastuunjako

SULAVA-hanke on osatutkimus *Vaikuttavuuden tietojohtaminen Sisä-Suomen YTA:lla - hankekokonaisuutta (2024–2025)*, jonka hallinnoijana toimii Pirkanmaan hyvinvointialue. Tämän myötä Sulava- tutkimushankkeen hallinnollinen kokonaisvastuu on Pirkanmaan hyvinvointialueella ja hankkeen osatoteuttajat ovat Pikassos (Kanta-Hämeen, Pirkanmaan ja Satakunnan sosiaalialan osaamiskeskus) ja SONet BOTNIA (Pohjanmaan maakuntien sosiaalialan osaamiskeskus), ja näillä tahoilla on vastuu omasta osuudestaan. Aineistoon tallennetaan ääntä, videokuva, nimitietoja. Nimitiedot poistetaan. Tutkimusaineiston omistus-, käyttö- ja hallintaoikeudet kuuluvat tutkimushankkeessa työskenteleville tutkijoille (Pikassos ja SONet BOTNIA).

Kaikki tähän tutkimukseen liittyvät pyynnöt (mukaan lukien tietosuojasetuksen III luvussa tarkoitetut rekisteröidyn oikeuksien käyttämisestä koskevat pyynnöt) toimitetaan yhteyshenkilölle: Tuula Tuomiselle, (yhteystiedot ks. kohta 3.)

[Päivitys 07082025] toimitetaan yhteyshenkilölle vaikuttavuusylilääkäri Suvi Liimataiselle, (yhteystiedot ks. kohta 3)

13. Henkilötietojen siirto tai luovuttaminen tutkimusryhmän ulkopuolelle

☒ Henkilötietoja siirretään tai luovutetaan säännönmukaisesti tutkimusryhmän ulkopuolelle:

Äänitiedostoja luovutetaan litterointipalvelulle litteroitaviksi. Tutkimuksen päätyttyä tutkimusaineistoa voidaan siirtää arkistoitavaksi Yhteiskuntatieteellisen tietoarkistoon, joka toimii henkilötietojen käsittelijänä. Tietoarkisto arvioi aineiston arkistoitavuuden, tutkijan tekemän anonymisoinnin jälkeen ja tekee tarvittaessa lisää poistoja ja muokkaa aineiston pitkäaikaissäilytykseen ja jatkokäyttöön soveltuvaksi. Asiasta päätetään hankkeen aikana. Aineiston sopivuudesta FAIR-data PAS -palveluun neuvotellaan myös hankkeen aikana, ja jos sopivia aineiston osia löytyy, ne anonymisoidaan ennen arkistointiin luovuttamista.

[Päivitys 07082025] Asiasta on päätetty (4.4.2025) arkistointisopimuksella

Yhteiskuntatieteellisen tietoarkiston (FSD) kanssa ja Tietoarkisto on arvioinut hankkeen aineiston pitkäaikaissäilytykseen ja jatkokäyttöön soveltuvaksi.

14. Henkilötietojen siirto tai luovuttaminen EU:n/ETA-alueen ulkopuolelle

Siirretäänkö rekisterin tietoja kolmanteen maahan tai kansainväliselle järjestölle EU:n tai ETA-alueen ulkopuolelle:

☒ Ei

☐ Kyllä, mihin:

Kuvaus käytettävistä suojatoimista:

15. Automatisoitu päätöksenteko

Automaattisia päätöksiä ei tehdä.

16. Rekisterin suojauksen periaatteet

Manuaalisen aineiston (esim. paperiaineisto) suojaaminen:

☒ Lukitussa tilassa

☒ Lukitussa kaapissa

☐ Muuten, miten:

Digitaalisen aineiston suojaaminen (esim. tietojärjestelmät ja laitteet):

☒ käyttäjätunnus

☒ salasana

☐ kaksivaiheinen käyttäjän tunnistus (MFA)

☐ pääsynhallinta verkko-osoitteiden avulla (IP-osoitteet)

☐ käytön rekisteröinti (lokitietojen kerääminen)

☐ kulunvalvonta

☐ muu, mikä:

[Päivitys 07082025] ☒ pääsynhallinta verkko-osoitteiden avulla (IP-osoitteet)

Suorien tunnistetietojen käsittely:

☒ Suorat tunnistetiedot poistetaan analysointivaiheessa

Tietojen suojaus tietojen siirroissa:

☒ tiedonsiirron salaus (kuvaile miten): Siirrot tehdään tutkijoiden luotetuissa yksityisissä verkoissa. Litterointipalvelulle tiedot siirretään suojatun sähköisen portaalin kautta.

☐ tiedoston salaus:

☐ muu, mikä:

17. Henkilötietojen käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen

☒ Tutkimusrekisteri hävitetään: suostumuslomakkeet

☐ Tutkimusrekisteri arkistoidaan anonymisoituna ilman tunnistetietoja

☐ Tutkimusrekisteri arkistoidaan tunnistetiedoin

Aineistoa säilytetään Pikassoksen verkkopalvelimella (Teams) kymmenen vuotta hankkeen päättymisen jälkeen ja sen käytöstä vastaa Tuula Tuominen. Koska aineistoa kertyy paljon, hankkeen aikana arvioidaan sitä työmäärää, joka aineiston saattamiseksi Tietoarkistoon luovutettavaan kuntoon vaatii. Tietoarkistoon voidaan luovuttaa vain tekstiaineistoja, joiden käyttötarkoituksena on pelkästään tutkimus ja ylemmät opinnäytteet. Päätös aineiston luovuttamisesta Tietoarkistoon tehdään hankkeen aikana eli 31.12.2025 mennessä.

[Päivitys 08082025] Aineistoa säilytetään Pirkanmaan hyvinvointialueen Tutkimuksen informatiikkapalveluissa, Lokero henkilörekistereiden tietojärjestelmässä (Tiede_R25713) hankkeen keston ajan. Päätös aineiston luovuttamisesta hankkeen päättymisen jälkeen Yhteiskuntatieteellisen tietoarkistoon (FSD) on tehty keväällä 2025, arkistointisopimus (4.4.2025). Arkistosopimuksen ja Tietoarkiston (FSD) lupa- ja käyttösäntöjen mukaisesti aineistoa voidaan luovuttaa vain opetus- ja tutkimuskäyttöön. Tutkimusaineiston luvanantaja ja tutkimusaineiston luovuttaja, alkaen (1.1.2026) on vastaava sosiaalihuollon johtaja Minna Kuusela, Pirkanmaan hyvinvointialue, minna.kuusela@pirha.fi, 050 359 4001.

18. Rekisteröidyn oikeudet ja niiden mahdollinen rajoittaminen

Rekisteröidyllä on, ellei tietosuojalainsäädännöstä muuta johdu:

Tietojen tarkastusoikeus (oikeus saada pääsy henkilötietoihin)

Rekisteröidyllä on oikeus tietää, käsitelläänkö hänen henkilötietojaan vai ei, ja mitä henkilötietoja hänestä on tallennettu.

Oikeus tietojen oikaisemiseen

Rekisteröidyllä on oikeus vaatia, että häntä koskevat virheelliset, epätarkat tai puutteelliset henkilötiedot oikaistaan tai täydennetään ilman aiheetonta viivytystä. Lisäksi henkilöllä on oikeus vaatia, että tarpeettomat henkilötiedot poistetaan.

Oikeus tietojen poistamiseen

Rekisteröidyllä on poikkeustapauksissa oikeus saada henkilötietonsa kokonaan poistettua rekisterinpitäjän rekistereistä (oikeus tulla unohdetuksi).

Oikeus käsittelyn rajoittamiseen

Rekisteröidyllä on tietyissä tilanteissa oikeus pyytää henkilötietojensa käsittelyn rajoittamista siksi aikaa, kunnes hänen tietonsa on asianmukaisesti tarkistettu ja korjattu tai täydennetty.

Vastustamisoikeus

Henkilöllä on tietyissä tilanteissa oikeus henkilökohtaiseen, erityiseen tilanteeseensa perustuen milloin tahansa vastustaa henkilötietojensa käsittelyä.

Oikeus siirtää tiedot järjestelmästä toiseen

Rekisteröidyllä on tietyissä tilanteissa oikeus saada häntä koskevat henkilötiedot, jotka hän on toimittanut rekisterinpitäjälle, jäsennellyssä, yleisesti käytetyssä ja koneellisesti luettavassa muodossa, ja oikeus siirtää tiedot toiselle rekisterinpitäjälle.

Oikeus tehdä valitus valvontaviranomaiselle

Rekisteröidyllä on oikeus tehdä valitus erityisesti vakinaisen asuin- tai työpaikkansa sijainnin mukaiselle valvontaviranomaiselle, jos hän katsoo, että henkilötietojen käsittelyssä rikotaan EU:n yleistä tietosuoja-asetusta (EU) 2016/679. Rekisteröidyllä on lisäksi oikeus käyttää hallinnollisia muutoksenhakukeinoja sekä muita oikeussuojakeinoja.

Tietosuojavaltuutetun toimisto

Käyntiosoite: Lintulahdentie 4, 00530 Helsinki. Postiosoite: PL 800, 00531 Helsinki

Vaihde: 029 56 66700,

Sähköposti: tietosuoja@om.fi

Rekisteröidyn oikeuksien käyttämistä koskevissa pyynnöissä noudatetaan rekisterinpitäjän tietopyyntöprosessia